

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Še jedenkrat pravosodni minister.

V jedni zadnjih številk „Slov. Naroda“ nahajamo dopis iz Metlike, iz katerega posnemamo, da je pravosodni minister v slučaju, ki flagrantno žali načela o enakopravnosti slovenskega jezika pri uradih na Slovenskem, energičen korak storil, da pridobi veljavo svojim zaukazom o rabi slovenskega jezika.

Slučaj je vreden, da se obnovi v spominu čitateljev in krogov v prvi vrsti zadetih.

V neki zapuščinski zadevi zaslišale so se priče oporoke — nemški. Izjave prič pa, kakor so bile posnete iz zapisnika, se neso popolnem ujemale z določilom zapustnikovim o nekem volilu za cerkev.

Zadeti župnijski urad prosil je s slovensko prošnjo, da se priče vnovič zaslišijo in pri tem se je pokazalo, da ima župnik pravo. Povoljni rezultat obnovljenega zaslišanja je pa okrajno sodišče župniku razodelo — nemški.

Župnik je o tem rešilo uležil pritožbo pri ministerstvu in od tam je pričel zaukaz strogo preiskati zadevo, a ne se pomuditi samo pri tem slučaju, ampak splošno si ogledati postopanje upitnega sodišča gledé rabe slovenskega jezika pri uradovanju.

Obžalujemo, da je to neprijetno preiskavanje zadelo ravno sodišče — Metliško, ki je izvzemši jednega ali dveh okrajnih sodišč na Kranjskem, najboljše v oziru slovenskega uradovanja; kakor je to možno razvideti iz oklicov v uradnem listu; obžalujemo, da ni ta nezdoda prišla nad katero si bodi drugo sodišče, kjer bi se razkrile razmere, ki bi kazale, kako zavestno, kako konsekvntno se gazijo vsi dobrohotni vladni zaukazi, da se izvede v temeljni postavi zajamčeno pravo slovenskega jezika; — obžalujemo, da je to zadelo ravno sedanjega načelnika Metliškega sodišča, o katerem vemo, da goji željo, da se upelje slovensko uradovanje; — a hvaležni smo gosp. ministru, da je z energično roko posegel v ta marazem, da je slovenskemu ljudstvu pokazal, da si lahko pri njem pomoči išče, če justičnih uradnikov ni volja, njegovih zaukazov izpolnovati, — da je postavil eksempl nasprotnim in mlačnim elementom v ju-

stični upravi, svarilen in kazoč, kako jim je ravnati, če se hočejo izogniti nepovoljnostim, kakršna je zadel Metliško sodišče.

Z ozirom na to zadevo se hočemo pri vprašanji o slovenskem uradovanju še nekoliko pomuditi.

V prvi vrsti se nam sili vprašanje: Kaj je uzrok, da je slovensko uradovanje kljub tolikoletnim naporom vsega slovenskega ljudstva in kljub temu, da je visoka vlada že nekaj let sem te napore dobrohotno podpira, — dozdej tako malo, po nekaterih deželah pa celo nič napredovalo.

Je mari temu uzrok nespretnost, pomanjkljivost slovenskega jezika? Ne! in mi trdimo to iz prepričanja, utemeljenega v skušnji, ker poskusili smo se v slovenskem uradovanju v vseh strokah, nikjer nismo imeli težav z jezikom.

Tudi ni razvideti, kako bi mogla tičati v jeziku samem zavira, — da se ne rabi pri uradovanju.

Saj se že toliko let izdajajo postave iz nemškega avtentičnega teksta uradno na slovenski jezik prestavljene.

Le malo postav je tako starih, da bi ne bile izišle v državnem zakoniku, ki se izdaje tudi v slovenskem jeziku — in tudi te so avtentično predstavljene, — glej državljanski kazenski zakonik, kupčijsko, menjiško postavo.

Kaj pa sodni red? se mi bo ugovarjalo. — No, ta je tudi izhajal, kakor priloga zamrlému „Pravniku“.

Sodbe o tej prestavi nam ni mogoče izreči, ker je nismo čitali. Pa vaje jurist bo težko kedaj siljen iz te postave zajemati, — saj ona kakor vsak postopnik, le navaja stranke in sodnika, kako jim je postopati, — jim je toraj le instrukcija. — In če se prav tudi določbe te postave sem ter tja uporabljajo v sodbah in odlokih in se izdajajo strankam z besedami postave same, bode gotovo vsak sodnik lahko tako dober ali pa še boljši slovenski izraz našel na pr. za „widrigens das Wiederspiel dessen“, — ali „Kindbar sattsam bemittelt“ itd., — pojme nemške postave, s katerimi vsak dan hantira.

Ali drugače je s postavami o materialnemu pravu, — tu je treba terminologije.

Da, — ali za vsak nemški pravni terminus

nabijamo v slovenski uradni prestavi dotični slovenski terminus, in ti termini neso slabi, vzeti so iz jezika prostega ljudstva in iskali in določali so jih korifeje kakor Miklošič, Cigale, dr. Dolenec, Navratil, sodelujoči s hrvatskimi in srbskimi odličnimi pravniki. Glej juridično politično terminologijo, nemško, srbo-hrvatsko — slovensko 1853, — državljanski in kazenski zakonik.

V dobi državnega zakonika se nam tudi ni pritoževati o kvaliteti pravnih terminov, ker za njihovo pravilnost skrbi Cigale, — ki je tudi spisal po slovenski, „Matici“ izdano „znanstveno terminologijo“.

Toraj pritožba, da nemamo pravne terminologije ni opravičena, in če se vender tolikrat sliši in če jeden in drugi svojo bistroumnost trati nad slovenskimi termini, to ni družega, kakor ali nevednost, ali zloba ali pa komoditeta. —

Toliko pa vender moramo priznati, da so se tudi nam pri začetku slovenskega uradovanja sem ter tja nekateri termini čudni zdeli. Tega uzrok je bila njih novost, po nekolikej rabi smo se jim pa popolnem privadili. —

Iz vsega tega sledi, da jezik nikakor ni pre-malo razvit za slovensko uradovanje. —

Jeli morda zavira slovenskemu uradovanju neznanje slovenskega jezika pri uradnikih?

Tudi to ne — na Kranjskem, Primorskem in deloma na Štajerskem. Tu so uradniki z malimi izjemami jezika popolnem vešči in če jim je uradni jezik manj znan, uzrok je temu le to, da še neso bili siljeni privaditi se mu. —

Kar pa zadeva razmere deloma na Štajerskem in Koroškem je pa justična uprava sama kriva, da so tam zavire slovenskemu uradovanju. —

Ona nastavlja uradnike, katerim je na razpolaganje le neka sodrga, kateri slovenski jezik le toliko znajo, da stranko krivo razumejo. —

Visoka vlada se še dozdej ni mogla vspeti do tega, da bi zahtevala od petentov za sodniška mesta legalne svedočbe o znanji jezika, in ko bi bila to že pred leti storila, imela bi danes uradnike, gledé katerih bi ne bilo nikake ovire slovensko uradovanje imperativno uvesti. —

Toraj tudi gledé znanja jezika pri uradnikih

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XIX. Poglavlje.

Ruski človek dobro pomni.

Pozno je že bilo, ko je zagledal Mihejič v strani črno in zakajeno koč, bolj podobno segnitej gobi, kakor človeškemu stanovanju. Megleni pasovi ležali so nad visoko travo, po majhnej poljani. Bilo je sveže in vlažno. Ptiči so nehavali žvrgoleti, samo nekateri so še peli večerno pesen, in končavši jo pospali so po vejah. Kmalu so vsi utihnili, in sredi občne tišine slišalo se je samo šumljanje nevidljivega potoka, in sem ter tja brenčanje večernih hroščev.

— Lej, kam sem prišel, — rekel je Mihejič, gledajoč okrog, — in res tukaj ni bilo žive duše! Počakati hočem, da kdo pride in mi da kak svet. Nu, Bog daj, da ne bi prišel kak tak, da bi . . . Jaz bi že dal zaušnico temu mlinarju, ko ne bi šlo za osvobojenje bojarja!

Mihejič je zlezal z Galke, zvezal je konju prednji dve nogi na kratko, snel mu je uzdo in spustil ga je.

Zdej pa le ščiplji travo — rekel mu je: — jaz pa pojdem v koč, če duri neso zaprte, pogledal bodem, če ni kaj prigrizniti! Gospodarstvo morda ni dobro, pa lakota ni teta.

Brcnil je z nogo v nizke, zvezene duri; strašno se je razleglo po tem praznem prostoru dolgo škripanje, ki je bilo skoraj podobno človeškemu plakanju. In ko so se nazadnje obrnile duri na tečajih, pripognil se je Mihejič in šel je v koč. Obdala ga je tema in duh mrzlega dima. Stikal je okrog in otipal je na mizi krajec kruha ter začel ga je pridno mašiti v usta. Šel je k ognišču, pomešal je pepel in našel je goreče oglje, razpihal je je brez težave in prižgal je trsko, ki je ležala na polici. Mej pečjo in stenami bilo so pribite police, na njih je ležala razna obleka, mej drugimi jeden suknen kaftan, ki je bil podoben, kakor bi bil narejen za kakega bojarja. Na steni je visela kapa z drago zlato porto. Najbolj je obrnila Mihejičevo pozornost nase sveta podoba na po strani nagnenem stojalu, ki je že bila vsa okajena od dima. Ta podoba je nekako pomirila Mihejiča z neznanimi gospodarji.

Mihejič se je nekolikokrat prekrizal, potem je pa pogasil luč, zlezal na polico, raztegnil se je, malo počakal in zaspal kakor baron. Spal je jako sladko, kar ga nepričakovani udar s pestjo zvali s police.

— Kaj je to? — zakričal je Mihejič, prebudivši se že na tleh.

— Kdo se tu dere? le glej, vrag naj te . . .

Pred njim stal je mladič z zmršeno brado, s širokim nožem za pasom in pripravljajoč se drugičkrat suniti ga s pestjo.

— Ne suvaj ga! — rekel je drug hrust, kateremu so ravnokar začele poganjati brke, — kaj ti je naredil? Kaj? — In z ramo je odmaknil prvega, ustopil je pred Mihejiča in uprl je vanj oči.

— Ti tulen! Zakaj se poteguješ zanj? — zakričal je prvi: — ali je mari tvoj oče ali tast?

— Zakaj se potegujem zanj, zato ker je starac. In ne dotakni se ga, če nečeš, da bi se jaz razjezil.

Razlegel se je glasen smeh mej ljudmi, ki so se bili v tolpah našli v sobo.

— Oj, Hlopko! — rekel je jeden izmej njih, — varuj se, če se razjezi Mitka, ti bode slaba pela! — ž njim se ne skušaj, bratec!

deloma ni zadržka slovenskemu uradovanju, — in kolikor ga je, je to zakrivila vlada sama, in mi jo le prosimo, da v tem oziru zamujeno kar najhitreje popravi. —

Sedaj pridemo do pravega zadržka in ta je — prezidenti sodnih dvorov.

Imamo jih, ki so nam jih dale nasprotne vlade, v slovenskih pokrajinah 6 ali 7. Smelo trdimo, ne boječ se, da bi se nam očitala neresnica, da nijeden teh šesterih, sedmerih ni še imel za slovensko uradovanje prijazne, priporočljive besede.

Taka bi nasprotovala njihovemu prepričanju, in se ne izreče brez sile. Te pa dozdej še ni bilo. —

Vse kar je dozdej dobrohotna vlada gledé prezidentov dosegla je to, da je jeden ali drugi pasiven in da pusti, da uradniki njemu podložni uradujejo, kakor hočejo.

Da bi pa tak gospod kedaj pomočil pero, da bi stvar že nad 30 let jednoglasno terjano od slovenskega ljudstva priporočil, o tem ni govora.

Nasledek tega je, da danes vsak slovensko uraduje, kolikor ga je volja.

Akti so deloma slovenski, deloma nemški ali laški, pa tudi na Primorskem vse troje pravi ričet. — Kmet dobi zdaj slovenski, zdaj nemški ali laški dopis, kakor se uradniku zljubi, tako da nikakor ne more vedeti, kako njegova stvar stoji.

Mi bi pričakovali od uradnikov, naj so prijazni stvari ali ne, da bi vsaj pred nami imeli toliko spoštovanja, da bi tudi tu se držali doslednosti, — in očitno rečemo, da so nam ljubši akti celo nemški ali laški, kakor pa ta zmes, ker jedno kakor drugo nam je jednako kvarno.

Torej prezidenti so kamen, ob katerega se zadržam, — in zdi se nam umestno to stvar ravno zdaj poudarjati, ko se vlada ozira po pravi osebi za mesto prezidenta Ljubljanskega deželnega sodišča.

Naj bode oseba za to mesto še tako sposobna gledé juridičnega znanja, gledé vodstva opravil itd., če nema temeljitega znanja slovenskega jezika in volje, ga pri svojih sodiščih priporočati, manjka jej bistveni del sposobnosti za to mesto.

Stranka „Tagesposte“, lista, ki je največ blata navalil na slovenski rod, si je svojega kandidata že izbrala, — on utegne imeti znanje jezika, saj nahajamo njegove spise — ali pa so bili od njega slovenski spisani, ne vemo, — v Razlagovem Pravniku, spravil pa se je tudi na tolmačenje srbskega prava, — a če se pomisli, da je jedno delal za ministra Hohenwarta, drugo za Pražaka, se nam mora to koketovanje s slovenskim pravom čudno zdeti.

Naj se nam dovoli še nekoliko besed gledé enakopravnosti v uradu.

Slovenci ne terjamo in ne bomo, da bi se proglasil slovenski jezik za izključno uradni jezik, kakor ga imajo n. pr. Hrvatje, — terjamo pa, in le v tem vidimo enakopravnost z nemškim sosedom, da se bode s slovenskim ljudstvom po slovenskih pokrajinah brez pogoja slovenski uradovalo, da bo Slovenec v vsakem slučaju slovensko postrežen. — Utegne pa kdo misliti, da bi to bila krivica za nemškega ali laškega sosedu.

To nikakor, če se ta princip obdrži tudi za Nemca ali Laha v slovenskih deželah.

Če bi, recimo, Nemec Slovenca tožil, zavezan je to slovenski storiti, — ravno tako pa tudi narobe bi moral Slovenec Nemca nemški, Laha laški tožiti.

Nastane vprašanje, kdo bode določal, ali je nasprotnik Nemec, Lah ali Slovenec. — Se ve, da se to strankam prepuščati ne smé, sicer bi navstali v marsikaterem slučaju prepiri o tem vprašanji.

Neki analogon se je že rešil v jezikovnih naredbah za Dalmacijo in Česko.

Dalmatinska naredba, ki je starša, določa, da imajo gosposke dopisovati strankam in korporacijam, če jim je njih narodnost ali jezik, katerega se poslužujejo, neznan, v uradnem (italijanskem) jeziku. — Očividno je, da so bile stranke uradnikom, če jim slovanščina ni k srcu šla, gledé jezika zmirom neznane, in to jim je bil najlepši izgovor, da so jim dopisovali, kakor pred naredbo, italijanski.

Napredek v tem vprašanji kaže česka naredba, ki je mlajša in pravi, da v takem slučaju se ima urad v dopisih tistega jezika posluževati, ki je jedini ali prevladuje v kraju, kjer stranka ali korporacija biva.

Ta določba se ne dá tako lahko zlorabiti, ker to se vé, kateri jezik tu, kateri tam vlada.

Po ravno tem načelu bi se dala uravnati raba jezika v uradih na Slovenskem.

Vsakih 10 let se ponavljajoče ljudsko štetje daje temu dovolj podlage, — in po podatkih ljudskega štetja bi se določilo, tu je prebivalstvo slovensko, tam mešano, zopet tam celo nemško ali laško.

Stranke v čisto slovenskih krajih bi se morale ne pr. slovensko tožiti, v mešanih naj bi bila tožba fakultativna v nemških ali laških krajih, nemško ali laško.

Taka uredba bi ugajala pravici, bi uvedla enakopravnost; nikakor pa ne taka, kakor se je dozdej nasvetovala, namreč da se izrazi: na Slovenskem so oziroma na deželi v „deželi navadni jeziki“ slovenski, nemški, laški. Po taki uredbi bi se še dalje Slovenec lahko nemško ali laško tožil, nasprotno bi se pa pri občutljivosti naših preponderantnih sosedov težko da smelo goditi.

Taka uredba bi nas celo malo dovedla do enakopravnosti, posebno po mešanih krajih v sredini in ob mejah.

Povsod je in bode dovolj advokatov in notarjev, zakletih naših nasprotnikov, — ti se bodo vselej posluževali nemškega ali laškega jezika in Slovenec moral bode njemu neumljive spise prejemati, — enakopravnost ostala bo na papirji.

Če bi pa Nemca ali Laha v mešanem kraju doletela slovenska uloga, ne bo to nikaka krivica, ker se bode Slovenec večkrat tudi z nemško ulogo postreglo.

Poglavitno je pa to, da vključ tej anomaliji ne bode ne Nemec ali Lah, ne Slovenec škode trpel, kjer ima kraj mešano prebivalstvo in lahko mu bo sosed raztolmačil umljivi spis.

Jedino taka uredba bi se po naših nazorih smela enakopravna nazivati.

Čeravno pa priznavamo, da jezikovno vprašanje v navedenem smislu urediti bi za zdaj nekoliko težav delalo, smemo pa vendar od visoke vlade zahtevati da energično pred vsem odstranjanjem zavire in pripravljamo terén, da bo mogoče enakopravnost v uradu izvesti, — če ji je na udanosti slovenskega ljudstva in na podpori slovenskih poslancev kaj ležeče.

Deželna kmetijska enketa.

(Dalje.)

O drugem vprašanji: „Katere reči (Fundus instructus) se imajo smatrati za gospodarstvu potrebne“, poroča g. Svetec in pravi, da je na to vprašanje še težje odgovoriti.

Nekako manjšino (minimum) je pač treba ustanoviti. Govornik je to vprašanje na vse strani preudarjal in našteva razne stvari, katere bi se morale smatrati za gospodarstvu neobhodno potrebne, za najmanjšo posestvo. Pri večjem posestvu bi se ti predmeti morali podvojiti. G. Ogulin naglašá potrebnost gnoja in krme za živino, pri vinogradih pa kletno orodje. Dr. Vošnjak dvomi, da bi bilo mogoče izjaviti v številkah, kar je neobhodno potrebno. Grajšček g. Janko Urbančič pa nasvetuje, naj bi se uštevalo 33%, namreč tretji del katasterske vrednosti kot neobhodno potrebno za fundus instructus, kajti s tem se že izhaja.

G. Bavdeku zdi se par živine premalo, morala bi biti dva para in dva pluga, ker je zemlja različna v hribih, na ravnini in na barji. G. Planinec želi, da naj se ne naštevajo vse potrebne stvari posebe, ampak izvedenci naj odsodijo, koliko se potrebuje orodja in koliko živine. Dr. Poklukar izreče se za to, naj bi se nekatere stvari naštele, sploh pa dodal splošen ključ, katere stvari so potrebne za obdelovanje. Tajnik kmetijske družbe, g. Pirc, naglašá potrebo živine in silno potrebo gnoja in stavi predlog: „Živine naj ima posestvo najmanjše toliko, kolikor jo je za umno gospodarstvo v razmeri z velikostjo posestva treba. Orodje naj se ne imenuje, ampak določi naj se vrednostna svota orodja, katera se izrazi kot del vrednosti celega posestva.“

Število živine in vrednost orodja se ima na podlagi skušenj in gospodarske sisteme v dotičnih krajih določiti.

G. Svetec poudarja še jedenkrat težavo, da bi se moglo posamič določiti, kaj je neobhodno potrebno. Po raznih predlogih, katere je bilo slišati, bi on uravnal svoj predlog tako, da bi se določilo, da je najmanjša zemljišna potrebščina: 2 vola ali 2 konja (1 konj in 1 vol), 1 krava, 1 telica, 1 svinjče, klaja do novine, potrebni gnoj, žito za seme in za petero ljudi do novine, drva hiša, hram, hlev (štala), pod, šupa, kozolec, klet, hišna oprava, 2 postelji, posteljina, prtanina, 2 voza, 1 plug, 1 brana, potrebna posoda, preša, sploh pa naj bi izvedenci določevali, kaj je potrebno za gospodarstvo. Poročevalec Svetec nasvetuje, naj se reši po glasovanju vprašanje, se li posebe ali splošno določi, kaj je potrebno. Enketa izjavi se večinom zato, da naj se vsprejmejo samo splošne določbe.

(Dalje prih.)

— Divji mož naj se skuša z njim! — odgovoril je Hlopko, odstopivši v stran — že dolgo živimo v gozdu, bili smo se že z medvedom, a takega še nismo videli.

Drugi so obstopili Mihejiča in gledali so ga, ne baš preveč laskavo.

Mihejič je prišel k sebi.

„Ebe“, — mislil si je: — „to so oni roparji!“ — Na zdravje, dobri ljudje! Kje pa imate onega, ki ga kličete Vanjuho Perstnja?

Kaj atamana bi rad? Zakaj nesi tega prej povedal? Ko bi precej povedal, ne bil bi te nikdo suval!

— Tu je ataman, — pristavil je drugi, pokazavši na Perstnja, ki je baš s starim Koršunom stopil v sobo.

— Ataman! — zaklicali so razbojniki: — tukaj je nekdo, ki poprašuje po tebi.

Perstnj je z bistrim očesom pogledal Mihejiča, in ga je takoj spoznal.

— Ali si ti tovariš! — rekel je: — dobro došel. No, kako se ima njega kneževska milost s tega dne, ko smo skupé pretepali Maljutine opričnike. Dosti so jih dobili od nas pri Paganskej Luži. Škoda samo, da se je izmuznil Maljuta Lukjanovič, in da

je ta nerodnež, Mitka, spustil Homjaka. Ne bilo bi se jima dobro godilo v naših rokah! Kako se je pač razveselil car, ko je zagledal carjeviča! Gotovo ni vedel s čim, da bi nagradil Nikito Romanoviča!

— Da! — odgovoril je vzdihujoč Mihejič, — nagraduje car, a ne nagraduje pesar! Milostljivi car, Ivan Vasiljevič, je tudi pomilostil mojega gospoda. Pa Nikita Romanovič ni bil po volji opričnikom. Saj tudi v istini opričniki nas nemajo ljubiti zakaj. Prvič smo jih v Medvedovski pretepli s šibami, v drugič smo pa v Paganskej Luži dali zaušnico Maljuti, in včeraj je bojar v Moskvi zopet dobro udrihal po njih. Pa ti prokleti vrage so se v velikem številu navalili nanj, prekucnili ga, zvezali in odpeljali v slobodo. Pa to bi še nič ne bilo, a ta pasji sin, Maljuta, očrnil bode nas pri carji in maščeval se za dobljeno zaušnico!

— Hm! — rekel je Perstnj in usel se na klop, — car tedaj ni velel obesiti Maljute? Zakaj neki ne? No, to že ve njega carska milost. Kaj misliš ti zdaj storiti?

— Da, kaj, dragi Ivan, ne vem kako bi te povelečeval po očetovskem imenu?

— Reci mi Vanjuha, — pa je vse pri kraju.

— No, ljubi Vanjuha, jaz ne vem, kaj mi je storiti... Morda se bodeš ti kaj domislil? Dva, pravijo, vesta več, kakor jeden. Vidiš mlinar me ni poslal k nikomur drugemu, kakor k tebi, atamanu, rekel je, on ti bode že pomagal; jaz vem, da se bo to njemu posrečilo, in on bode imel od tega velik dobiček! Pojdi k atamanu, rekel je.

K meni! Tako je tedaj rekel mlinar?

K tebi, gospod! Pojdi k atamanu, rekel je, sporoči mu moj poklon in povej mu, da naj osvobodi kneza, naj stoji, kar hoče. Jaz vidim, da bo on imel od tega velik dobiček: Naj stoji, kar hoče, osvobodi naj kneza! A če ataman ne osvobodi kneza, zadela ga bo nesreča: propal bode in posušil se kakor bilka!

— Kaj praviš! — rekel je Perstnj, povešil glavo in zamislivši se, — ali se bo res posušil?

— Da, gospod, roke in noge se mu bodo posušile, rekel je mlinar, in zadela ga bode vsakojaka nezgoda.

Perstnj je priuздignil glavo in bistro je pogledal Mihejiča.

— Ali drugega ni nič rekel mlinar?

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. aprila.

Kakor se čuje, misli načelnik **poljskega** kluba, Groholski, odpovedati se načelnstvu, ker ga poljski listi napadajo zaradi njegovega postopanja v vprašanju decentralizacije železnice. Manjšina poljskega kluba agituje, da bi izbrali Czartoryskega namesto Groholskega. Večina in vlada se pa prizadevata, pregovoriti Groholskega, da še ostane načelnik.

Anarhisti se zopet začenujajo gibati. Včeraj ob 2. uri 20 minut vrget je nekdo v Krakovem v poslopje policijske direkcije z dinamitom napolnilo bombo, ki je s silnim pokom razpočila. Mnogo šip v oknih se je razletelo. Zločinec sam je težko ranjen, da je pal v nezavednost in so ga morali prenesti v bolnico. Mnogo tisoč ljudi se je potem zbralo o črlog poslopja policijske direkcije.

V Oseku je nedavno izšla knjiga, ki se bavi s tem, kako bi se dala doseči sprava med **Hrvat** in **Ogri**. Govori se, da je pisatelj tej knjigi baron Živković. Ta velja za jednega najboljših prijateljev ogerske vlade na Hrvaškem in mnogi so ga že celo primerjali z našim Dežmanom. Zaradi tega je pa knjiga tembolj zanimiva. V tej knjigi se zahteva obširno avtonomijo in samostojnost Hrvatske, odgovornost hrvatskega bana, in še celo to, da bi se v vseh skupnih zadevah poleg Ogerske tudi ime Hrvatske imenovalo, tako da bi v Pešti zberoval ogersko-hrvatski državni zbor, da bi na Ogerskem in Hrvatskem imeli ogersko-hrvatsko državljanstvo, ogersko-hrvatsko deželno brambo. V narodnem oziru moramo res zavidati Hrvatom, da se še celo oni, kateri veljajo za nasprotnike velkokohravske ideje, kaj takega zahtevajo, ali da se vsaj misliti more, da je kak tak nasprotnik mogel zagovarjati kako tako narodovo željo. Samostojna Hrvatska to je tak ideal hrvatskega naroda, kakršen je za nas Slovence zjedinjena Slovenija. Kedaj bodo neki Slovenci tako napredovali, da bodo oni, ki veljajo za vladne pristase kakor Živković na Hrvatskem, tako živo naglašali zjedinjeno Slovenijo, kakor samostojnost Hrvatske in njeno enakopravnost z Ogersko.

Ogerska zbornica poslancev je vsprejela predlog Irany-ja, da naj vlada predloži posebni postavljeni načrt, ki zapoveduje praznovanje nedelji. — Tisza je predvčeraj odgovoril na interpelacijo poslancev grofa Apponyi-ja in Falka o vprašanju živinskega semnja, da more z veseljem naznaniti, da ga upanje ni varalo, kajti vlada druge polovice države je sprevidela, da ukaz spodnje avstrijskega namestništva ni opravičen, ter ga je preklicala.

Vnanje države.

Včeraj smo poročali, da se snideta to poletje ruski in avstrijski cesar, novejša poročila pa govorijo o **shodu treh cesarjev**. Kje in kedaj se snidejo, še ni določeno, misli se, da kje v zapadneji Nemčiji.

Ruska vlada je, kakor se poroča „Pol. Corr.“, naročila Gurku, da naj strogo postopa z onimi, ki kujejo skrivne sovražne naklepe proti Rusiji ali proti socialnemu redu. Ker pa najbolj proti Rusiji ruje poljsko plemstvo, naročilo se je Gurku podpirati kmetski element, iz njega pridobiti dobro podporo proti Rusom sovražnim plemenitašem. — V soboto je ruski poslanik v Parizu, baron Mohrenheim, predsedniku republike izročil svoje poverljivo pismo. Pri nagovoru je poslanik naglašal, da se bode ravnal po tradicijah svojega prednika. Grévy mu je pa odgovoril, če se bo teh držal, da sme računati na simpatije in pomoč francoske vlade.

Predvčeraj se je sešla **italijanska** zbornica. V tem zasedanju se bode zbornica bavila pred vsem z novimi železniškimi predlogi.

Windthorst bode jutri stavil posebne predloge v komisiji za pretresovanje predloge socialističnega zakona **nemškega** državnega zbora. On sicer je za dveletno podaljšanje, a hoče nasvetovati razne spremembe, izjemno stanje naj bi veljalo samo za mesto Berlin in trideset kilometrov okrog Berlina, člani komisije za pritožbe bi morali biti vzeti iz najvišjih sodišč, dalje bode on predlagal resolucijo, da naj vlada predloži poostrenje kazenskega in tiskovnega zakona proti anarhističnim gibanjem in zvezni sklep naj pretresa, kako bi se v okoliščini zlorabi dinamita.

Angleški konservativci hočejo volilno reformo, ki je že vsprejeta v dveh branjih, s tem pokopati, da v določeni komisiji predlagajo dostavek, po katerem volilna reforma ne stopi poprej v veljavo, dokler se ne upelje nova razdelitev volilnih okrajev.

Kmalu se snide konferenca velevladstij za uravnavo **egiptovskega** finančnega vprašanja, in to najbrž v Londonu. Po nekem poročilu iz Londona so se že neki razposlala povabila. Ta konferenca se bode bavila samo s finančnimi egiptovskimi zadevami, ne pa z drugim položajem v Egiptu. Pred vsem bode nekaj spremenila likvidacijski zakon s 17. julija 1880.

Dopisi.

Iz Celja 20. aprila. [Izv. dop.] Kakor udarec v lice čutimo štajerski Slovenci povišanje sve-

tovalca Schreya v svetovaleca pri višjem sodišči v Gradci. Čudno postopanje pravosodnega ministra je to, da velevala sodiščem na Slovenskem praktično spoštovati ravnopravnost slovenskega jezika z nemškim, potem pa daje najvažnejše sodnijske službe možem, kakor Schrey, ki je z vsemi močmi Pražakom naredbam oponiral. Imenovati kakega Slovence za uradnika nižje kategorije ali za notarja, to naj imajo sitni Slovenci; odločilne službe pa dobivajo — Schrey-i! Ni potem čuditi se, da smejo politični in sodniški uradniki zasmejevati „miseriam contribueatem plebem“ Slovence, kakor pri nas v Celji. S tem se pride naprej, „ut figura docet. No, po novih volitvah bode morebiti mogoče, vlado prisiliti, da nas bode spoštovala, kakor nam gre po naših doneskiah k državnim bremenom.

Naši advokati „Weitlofovega Schulvereina“ se neprenehoma trudijo za to „nepolitično“ društvo. Ni se potem čuditi, da kateremu včas ne ostane dosti časa za poračunjenje s klijenti. Za Celjske „Nemce“ bilo bi resnično šolsko društvo potrebno, kajti pravilne nemščine ne znajo. Tako je pisal lani pred dohodom cesarja v Celje župan dr. Necker-mann: „Ich bin überzeugt, dass sich unsere Stadt auf das Schönste schmücken wird, um seinen Monarchen würdig zu empfangen“. O Bobisut! Toda tega ni pisalo dete siromaka, to je pisal Necker-mann. Njega pa ne gre klasificirati kakor družega šolarja. — Letos pišejo na tablo pri prezidavanji gledališča: „Der Eintritt ist nur Jenen beim Baue Beschäftigten gestattet.“ Punctum. Katera vrsta ljudi pri zidanji delajočih sme čez ograjo?

Pri vsem tem pa pišejo naši Glantschniggi v „Tagespost“, da slovenski jezik nema zaznamkov za kulturne predmete. Wir sind gewohnt, dass die Menschen verhöhnen, was sie nicht verstehen. Povej mi, dopisun „Tagespostin“, samo nemško besedo za literaturo, za kulturo, za tiskarski stroj, za papir, za plug, za lampo, za tinto, za „navod“ (ti praviš „komisijon“), da celo za ulični tlak. — No, o takih rečeh se omikani ne prepirajo.

Včerajšnja „Deutsche Wacht“ se je zopet spravila nad naše gimnazijalce, menda bi rada vsem „verfluchten Windischen“ pripravila, da bi jih izgnali iz šol, da bi od Magjara in Slovenke v svet spravljene Celjski „Nemci“ živeli jedenkrat brez kritike. Upamo, da grdo denunciranje mladini ne bo škodovalo.

Domače stvari.

— (P. n. gg. volilcem Ljubljanskim!)

Kandidatje za I. volilni razred so gg.:

dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, deželni poslanec in hišni posestnik,

Fran Fortuna, veletržec in hišni posestnik,

Fran Peterca, podjetnik in hišni posestnik,

Vaso Petričič, veletržec in meščan.

Priporočamo prav toplo, da bi bila udeležba mnogobrojna, volitev pa soglasna, in to tembolj, ker se zopet od znane strani namerava rušiti disciplino in utihotapiti usiljivega kandidata.

— (Pekovske zadruge odbor) je prvi med vsemi zadrugami v Ljubljani, ki se je pod vodstvom svojega načelnika, pekovskega mojstra g. Alojzija Jenka, resno poprijel dela in izvršil vsa potrebna pravila, namreč za pekovsko zadružno sploh, ustanovil zbor pomočnikov in v zvezi z istimi izdelal pravila za bolnišno blagajnico in za razsodišče. Jutri ob 3. uri popoldne zberó se v magistratnej dvorani mojstri in pomočniki, o navzočnosti mestnega komisarja, g. Tomca, da skupno odobré vsa pravila, katera se potem predložé deželni vradi v potrjenje.

— (Iz Ptuj) se nam piše: Danes nas je iznenadila vest, da je poprejšnji svetovalec pri Celjskem okrožnem sodišči Edmund Schrey pl. z Redlwertha, zdaj deželnega sodišča svetovalec v Gradci, imenovan svetovalcem pri nadsodišču v Gradci. Tega vladnega čina ni treba bolje osvetiti, kakor če opominjamo, da je Schrey v Celji vedno hudo se protivil terjatvam našim po ravnopravnosti pri sodiščih, da je Schrey vodil disciplinarno preiskavo proti notarju dra. Geršaku v Ormoži zaradi njegovih „političnih agitacij“, katere so pa po razsodbi najvišjega sodišča notarjem ravno tako kakor vsem državljanom v zakonitih mejah dovoljene, da je Schrey bil spiritus rector onemoglemu prezideatu Henricherju, katerega poznamo kot strastnega našega nasprotnika, in da je tudi Schrey preiskoval Ptujsko sodišče leta 1881 zaradi tega, ker so baje uradniki

pri njem bili prebudi Slovenci. Schrey je eden tistih mož, ki mislijo, da ima samo stranka Ljubljanske kazine pravico do vlade in višjih uradniških mest, on je privrženec glasovitej Herbstovej državne stranki. „Da sedanja vlada imenuje take može, kakršni je Schrey nasproti slovenskim kompetentom in sploh celo nasproti tistim kompetentom, ki imajo razen drugih enakih sposobnostij, po celih štirinajst službenih let več nego Schrey, to je pomenljivo znamenje, katero se ne sme prezirati, katero se mora temveč z debelim črnim svinčnikom zabeležiti.

— (Visokorodna omika.) Pri nekem vojaškem naboru se je nedavno dogodilo, da je neki novinec, nekoliko vinjen, opotekel se in nehotoma zaletel z glavo v zdravnika. Slednji se je k temu smejal. Predsednik naborne komisije pa ni bil toli ravnodušen, temveč je v svoji modrosti in vročernosti skočil kvisku ter začel nesrečnega, nerodnega novince obkladati s tolikimi pristnimi zausnicami, da so člani komisije začudeni drug drugega pogledovali in si mislili: Ako že tak gospod ne more brzditi svoje strasti, pač ne moremo neolkanim kmetskimi fantom v zlo škoti, ako so včasih nekoliko nerodni in razposajeni.

— (Grozna smrt.) Na železnični progi med Puljem in Divačo pripetila se je v 17. dan t. m. grozna nesreča. Ko je namreč osobni vlak, ki odhaja ob 4. uri 28. min. iz Pulja, odšel iz postaje Cerovlje in že četrte ure vozil z vso hitrostjo, zlezla je 40letna kmetica čez ograjo in hotela se pred vlakom čez tir. A vlaka ni bilo več moči ustaviti, lokomotiva zgrabila je nesrečnico in je kacin 10' minut tirala dalje in v besede polnem pomenu zdrobila. Ustavili so vlak in razmesarjeno truplo, ki je z nogama viselo na zadnji osi izvlekli in ga položili na stran, da ga čuva železnični stražnik. Potem odpeljal se je vlak dalje.

— (Rokodelsko bralno društvo v Tolminu) priredi v 27. dan t. m. dvor „besedo“ svojega obstanka v g. Devetakovi dvorani s tem sporedom: 1. Pozdrav: Nedved; 2. Govor predsednikov; 3. Deklica: Hajdrih; 4. Poglavlje I. II. III.; vesela igra; 5. Svēt: Foerster; 6. Muteč; vesela igra; 7. Pesem Koroških Slovencev. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina neudom 30., udom 10 novcev.

— (O g. Hrabroslava Volariča „Venci čveteroglasnih pesni“), katere smo zadnjič v našem listu naznanili, piše znani kritik g. Danilo Fajgelj v „Soči“: „Radostno pozdravljam ta prvi umotvor g. skladatelja, ki spričuje, da je v teoriji glasbe dokaj več. Gledé melodije se približuje nekoliko (vsaj meni se tako dozdeva) pokojnemu Carli-ju, a v teoriji glasbe ga daleč prekosuje. Harmonizacija v teh napevih je izvzema malo mest, ki imajo nepomenljive prečnosti (Querstände) pa nekoliko ravnobežnih septim, povsem pravilna, ter kaže, da se g. skladatelj z glasbo resno bavi. Od moža, ki je star komaj 20 let in ni bil v zavodu, kjer bi mu bila prilika dana glasbe se resno poprijeti, bi jaz tako sijajnega uspeha nikoli ne bil pričakoval, in prav to prvo njegovo delo mi daje veselo upanje, da mu bode sledila dolga vrsta odličnih skladb. G. skladatelju resno svetujem, naj se drži izvoljene si poti v kompoziciji in naj ga nikoli ne razburi krič neveščakov, katerim slovanska glasba izmišljena obstoji iz dveh akordov, tonike in dominante pa nekoliko vratolomnih skokov. — Glasba se ima smatrati kot umetnija, v kateri se prijetno družijo harmonija z melodijo, ne da bi druga drugo prevladovala. Tega principa se da bi gosp. skladatelj strogo držal in čestitam mu k prvemu delu zlasti zato, ker je kot učitelj v glasbi prava bela vrana med svojimi tovariši. Imenovane napeve, katere razen vrle glasbe znači še zaporedoma dobro zadeta intencija pesnikova, prav iskreno priporočujem.“

— (Predrzen cigan.) Zaderski „Narodni list“ poroča, da je velik volk, kateremu so bili gonjci za petami, skočil v reko Bosno, da bi jo preplaval. A ondašnji cigani, Osman Bajric, to videč, vzame kamen v roko in skoči odločno v vodo, ter gre volku nasproti. Ko se srečata, potisne cigan volku, ki je imel odprte čeljusti, kamen v gobec, potem ga zagrabi z levo roko za rep, z desno pa mu z nožem prereže vrat, ter izvleče zaklanega volka na obali Volka so potem peljali v Sarajevo, kjer so ljudje drzovitemu ciganu se bolj divili, nego volku samemu.

— (Promet z moko.) V preteklem meseci poslalo se je madjarske in hrvatske moke 68.920 kv. na Reko, v Trst pa 7.958 kv. V prvih treh mes.

cih došlo je na Reko 219-046 kv., tedaj za 44.525 kvintalov manj nego v istej dobi preteklega leta.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Sežana 23. aprila. Pošteno narodnim volilcem in Tavčarju doni naj slava, a poraz — — — in narodnej slogi škodljivim politikom, poraz dežmanovanju!

Štrekelj in Komenski somišljeniki.

Dunaj 23. aprila. Časopisi poročajo iz Krakovega: Sedemnajstletni bronarski delavec Boleslav Malankiewicz, rodom iz Varšave, hotel je včeraj mej glavnim raportom, pri katerem so bili vsi policijski uradniki prisotni, vreči petardo s smodnikom skozi okno policijskega ravnatelja. Ker ni v okno zadel, pala je bomba nazaj na tla, razpočila ter zlodejca samega težko, a ne smrtno poškodovala. V stanovanju policijskega ravnatelja so stekla 50 oken zrušena. Atentatovca, pri katerem so našli nabit revolver, odpeljali so v bolnico za inkvizite.

Carigrad 23. aprila. Pri slovesu cesarjeviča in cesarjevičine od sultana, ko se je cesarjevič za izredno gostoljubnost toplo zahvalil, izrazil je sultan željo, da bi „Miramare“ pri povratku iz Bruse, še kratko se ustavil v Bosporu, da bi mu bilo možno visokej dvojici pred odhodom poslati svoj prijazni pozdrav.

Razne vesti.

* (Statistika alkoholizma) dokazuje, da v Nemčiji vsled alkoholizma pogine vsako leto 40.000, v Rusiji, ki je sicer tako razupita, pa le 10.000, v malej Belgiji 4000, v Francoskej pa 1500 ljudi. Prvo mesto pa zavzemajo Amerikanci, katerih je po pijastvu v osmih letih poginila 300.000

* (Tekalci.) Najznamenitejši izgled o uspehib, ki se dosežejo s strainiranjem ljudi, dajo nam tako imenovani tekalci. Ko je navadni človek že ves rudeč, zasopen in spoten, ako hitro na kako visočino dospe ali doteče kak omnibus, more vaju človek več ur zaporedoma teči tako, da se res moramo vprašati: „Ali je tekalecva priroda drugačja, kakor kaka druga.“ Znano je o slavnem vojak Maratonskem, ki je prinesel poročilo o zmagi Grkov v ne prestanem teku v Atene, in ko je je sporočil, se je mrtev zgrudil na tla. Rimski zgodovinarji pripovedujejo tudi o slavnih ekspedicijah slavnih tekalcov. Tako pripoveduje Plinij o nekem atletu, ki je v enem diru v cirkusu pretekel 235 kilom., in na drugem mestu o nekem dečku, ki je 110 kilom. pretekel v pol dneva. V srednjem veku bili so znameniti tekalci velikega sultana. Angleški velikaši so mnogo držali na „running footman“, in dokazano je, da so tekalci bili prej kakor dirjalci v navadi v Angliji. Dober tekalec mora po angleškem mnenju sedem angleških milj preteči v jednej uri. Brzohodci, katere Angleži in Amerikanci nazivljejo „pedestrians“ so podobni tekalcem. V začetku tega stoletja stavljal je kapitan Boacley, da v 1000 urah, to je v 41 dneh preide 1000 angleških milj in dobil je stavo. Omenimo skoro neverjetne marše Norvežca Mensena, kateri je pred štiridesetimi leti vzbujal začudenje sveta. Ernest Mensen je stavljal, da pride iz Pariza v Moskvo v 15 dneh. 11. junija 1834. ob 4. uri zvečer odšel je iz Pariza, 25 istega meseca, ob 10. zjutraj prišel je v Kreml, ko je 2500 kilometrov prešel v 14 dneh v 18 urah. Njegova hoja bila je tako imenovana trajni tek. 1836 dobil je Mensen nalog nesti depeše iz Calkute v Carigrad. Prešel je 9000 kilometrov dolgi pot v 59 dneh. Naročeno mu je bilo 1843 leta iskati vire Nilove. Po desnem Nilovem bregu korakajoč, prišel je v zgornji Egipt. Tu blizu vasi Syang obstal je na jedenkrat, zaletel se v neko drevo, ter obraz pokrnil z robcem. Počival je tako dolgo, da je prišlo nekaj oseb k njemu — bil je mrtev.

Javne dražbe.

25. aprila. 3. eks. držb. pos. Jožef Vičič iz Soz, 1680 gld., Bistrica. — 1. eks. držb. pos. Jurij Pavlič iz Sele št 30, 1360 gld., Loka.

26. aprila. Relicijacija pos. Jožef Pukelj iz Podgora, Lašice — 3. eks. držb. Franciška Zagor vmož. Mule iz Starega trga, 1520 gld., Lož. — 1. eks. držb. pos. Andrej Novak iz Famelj, 1277 gld. Senožeče. — 1. eks. držb. Matija Žnidaršič iz Paderkve, 2783 gld. Lož. — 1. eks. držb. pos. Jurij Štritof iz Ravne, 1320 gld. Lož.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
22. aprila	7. zjutraj	730-22 mm.	+ 4-8°C	sl. szh.	obl.	20-1 mm.
	2. pop.	729-84 mm.	+ 9-6°C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	729-40 mm.	+ 6-6°C	sl. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 7-0°, za 2-8° pod normalom.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tržne cene v Ljubljani

dné 23. aprila t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	53
Ječmen	4	87
Oves,	3	25
Ajda,	5	69
Proso,	5	69
Koruza,	5	20
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	59
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	84
Špeh frišen	—	58
„ povojen,	—	72
Surovo maslo,	—	85
Jaica, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	58
Svinjsko	—	72
Koštrunovo	—	40
Kokoš	—	50
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama,	1	87
Drva trda, 4 kv. metre	7	20
„ mehka, „ „	4	50

Dunajska borza.

dné 23. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	90	kr.
Srebrna renta	81	20	„
Zlata renta	100	85	„
5% marena renta	95	55	„
Akcije narodne banke	853	—	„
Kreditne akcije	321	40	„
London	121	45	„
Srebro	—	—	„
Napoli	9	63 1/2	„
C. kr. cekini	5	73	„
Nemške marke	59	45	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	„
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	75	„
Ogrska zlata renta 6%	122	30	„
„ „ „	91	60	„
„ papirna renta 5%	88	40	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	25	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	15	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107	—	„
Kreditne srečke	100 gld.	176	75
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	120	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	212	20	„

95% spirit

(225—3)

z ali brez vinskega okusa po dnevnej ceni prodaja
J. Kravagna v Ptuj.

Hiša

v prijazni vasi Ljubljanske okolice, tik ceste in železniške postaje, v jako dobrem stanu, z jednim nadstropjem, s prostornim vrtom, hlevom, magazinom in ledenico, pripravna za vsakovrstno podjetje, zlasti za krmo, mesarjio in trgovino z lesom, **proda** se iz proste roke pod dobrimi pogoji. Kje — pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(268—1)

Skladbe,

zložil F. S. Vilhar.

Prva knjiga teh skladb, koje so že do sedaj v slovenskem svetu nemalo senzacijo vzbudile, dotiskana je. Po zadržaji zanimiva je za vsacega, koji se z glasbo ali petjem bavi; ona obsega: I. **samospeve**, II. **moške zборе**, III. **mešane zборе** in IV. **skladbe za glasovir**. Knjiga je vrlo okusno opravljena ter ima na velikem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani knjigarna J. Giontini-jeva po 2 gld. 40 kr.; dobi se pa tudi pri skladatelj samem v Karlovcu (Hrvatska) po 2 gld. 20 kr. (160—11)

Tujci:

дне 22. aprila.

Pri **Slonu**: Friedmann z Dunaja. — Weidlich iz Lipskega. — Stein z Dunaja. — Pietschmann iz Cepla. — Seligmann z Dunaja. — Schlutz iz Beljaka. — Weiss iz Siska.

Pri **Malič**: Mandler z Dunaja. — Globočnik iz Železnikov. — Werdinger z Dunaja. — Moritsch iz Beljaka.

Pri **južnem kolodvoru**: Batalič iz Tržiča. Rissmaul iz Ljubljane. — Banaschek z Dunaja. — Javoršek iz Medic.

Pri **bavarskem dvoru**: Briner iz Beljaka.

VIZITNICE

v elegantnej obliki priporoča po nizkej ceni

„Narodna Tiskarna“

v Ljubljani.

Klavin,

kratek in v dobrem stanji, — pripraven za začetnike —

prodá se po cení.

(257—3)

Emonska cesta h. št. 6 v pritližji.

Solidna ponudba.

Zavoljo premalo znanja z ženskim spolom, želi se po tej poti precej oženiti mož v boljših letih, solidnega zadržanja, trgovca v prijetnem kraju na Kranjskem, z dekletom (gospodično) oziroma udovo brez otrok, od 20—32 let staro, nekoliko izobraženo, solidnega zadržanja; ozir se jemlje posebno na tiste, ki so v trgovini ali vsaj v gospodinjstvu nekoliko navajene, na premoženje se posebno ne gleda, a gleda se na prijazno, pošteno in štedljivo gospodarico.

Rekomandirana pisma s pridejano sliko (fotografijo) naj se pošiljajo pod naslovom: „**Solidna ponudba**“, pošta Kranj, Gorenjsko, poste restante.

Slike se vračajo na zahtevanje v osmih dneh po prejetju pisma. — Tajnost se zagotavlja s častno besedo. (269—1)

Prostovoljna prodaja restavracijskega poslopja.

Restavracijsko poslopje v Logatskem trgu št. 40, na **Notranjskem**, tikajoče se železniškega poslopja, se radi spremene domovilišča proda iz proste roke. K temu, še le pred nekaterimi leti prostorno sezidanemu poslopiju, v katerem se po dnevi in po noči toči, pripada še **hlev, vrt in pašnik**.

V Logatci je sedež okrajnega glavarstva, okrajnega sodišča in davkarije, zlasti je pa še opozoriti na veliko kupčijo z lesom in neposredno zvezo z živorebrnim rudnikom v Idriji. — Kateri želé kupiti to poslopje, naj je izvolijo na mestu ogledati in prepričati se o obsegu in uspehu te gostilnice in pošljejo svoje ponudbe lastniku **Franču Virantu**, ravnatelju užitinskega davčnega urada v **Zagrebu**, v teku jednega meseca.

Posredovalci so izključeni.

(270—1)

V Zagrebu, v 21. dan aprila 1884.

Umetne

(32—30)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

je izšel in se dobiva **Turgenjeva** roman: **NOV**. Preložil M. Mälvorh. Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

BUDIMSKA

RÁKÓCZY grenőia,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti in nedavno profesor dr. Rokitsany v Inomostu, profesor dr. Zeissel na Dunaji in profesor dr. Sigl v Stuttgartu in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtiji vode ter se pred vsemi znanimi grenčicami posebno izredno priporoča.

Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. **Prosi se, da se zahteva izrečno Budimska Rákóczy.** (240—4)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.